

[Alfred Jensen.]

social udjævning, tværtimod. Det viser, at modsætningsforholdet skærpes, og det er ikke så underligt, at de arbejdere, der ikke kan få deres lønninger til at strække til overfor prisstigningerne, rejser krav om at få dækning for de forringelser, der har fundet sted, og de forringelser, der venter dem i den kommende tid.

Det ærede medlem hr. Lorentzen har talt om Burmeister & Wain og om, at aktiekapitalen er nedskåret. Det ærede medlem kunne også passende tale om de friaktier, der er udstedt. Lad os da se på, hvorledes B. & W. har klaret sig. Selskabet har forøget overskuddet fra 5,4 mill. kr. til 36 mill. kr. Hvis man regner overskuddet pr. beskæftiget arbejder ud, ser man, at det er steget fra 888 kr. til 5 152 kr.

Det er i en sådan periode, man taler om, at der er foregået en vis social udjævning i vort samfund. Nej, udbytningen går sin gang, forholdene skærpes, og det er ikke så underligt, at arbejderne rundt om ikke ved, hvad de skal gøre for at klare dagen og vejen. Det er ikke så underligt, at nogle taler om, at der er ikke noget ved at få lønforhøjelse, for de føler, at lige meget hvordan de bærer sig ad, bliver deres forhold ikke bedre, men forringes enten på den ene eller den anden måde.

For virksomheden Radiometers vedkommende var der tale om, hvor meget skatten tog af merfortjenesten, men det er også de ustandselige prisstigninger, der spiller ind, og som man forsøger at bilde arbejderne ind at deres lønforhøjelser skulle være skyld i. Jeg tror, at disse skrøner efterhånden er ved at tabe i værdi, al den stund man ser, at priserne udmærket kan stige, uden at lønningerne bevæger sig opad.

Nu genfremsetter forslagsstillerne altså forslaget om fremme af udbyttedeling, vel i håb om, at det skal øve en sådan indflydelse på arbejderne, at de søger at finde ud af, om der skulle være en vej frem her. Det bliver fortalt, at denne udbyttedelings-tanke har gået sin sejrsgang; da vi sidst havde forslaget til behandling, var det i Frankrig og De Forenede Stater, nu ser det ud til, at det er Storbritannien, der er fremme i spidsen, det er i hvert fald særlig dette land, der henvises til. Jeg ved ikke,

hvad denne tanke har betydet i retning af social sikkerhed, men jeg ved, at der både i USA og i England gang på gang er strejker, hvorunder arbejderne rejser krav om at få deres lønninger forhøjet, så de er i stand til at klare dagen og vejen. Hvis denne udbyttedelingstanke var af nogen værdi, og hvis den, som det fortælles, har gjort så store fremskridt, at den behersker store dele af samfundslivet, så skulle man være kommet ud over alle disse problemer; men det er man ingenlunde.

Der henvises til erfaringerne herhjemme med hensyn til Atlas, og jeg lagde mærke til, at det, man var særlig tilfreds med, var, at produktiviteten og arbejdsindsatsen var steget. Det kan man også konstatere andre steder, uden at man der har en egentlig udbyttedeling. Det, der skulle være afgørende, når man taler om udbyttedeling som social foranstaltning, er vel også, om de pågældende har fået fordele af det på en sådan måde, at udbytningen er blevet mindre, men det foreligger der ikke noget om, tværtimod. Jeg har det indtryk, at der ikke er nogen særlig forskel på arbejdernes stilling på Atlas og på de andre jernindustrielle virksomheder her i København. Jeg hørte da heller ikke det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, der vel må kende til forholdene der, udbryde i jubeltoner over det, man havde nået, selvom han senere gik ind for, at man skulle tage tanken op til behandling og nå frem til realiteter.

Det, vi hørte af det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, var, at samarbejdsudvalgene vel nogle steder havde givet resultater, men at de fleste steder var kørt fast, al den stund man ikke ville gå videre end til at bruge samarbejdsudvalgene til at ordne visse problemer og så iøvrigt få arbejderne til at pukke noget mere. Så snart man derimod kom til lønspørgsmål, var det slut, så ville arbejdsgiverne ikke have noget med samarbejdsudvalgene at gøre. Det rejser spørgsmålet, om det overhovedet har nogen værdi, at man vedtager ordninger af denne art, om den frivillighed, der her er tale om, vil betyde, at industrielle virksomheder går ind for ordningen. Fra virksomhedernes side har man stort set haft interesse for, at produktiviteten skal øges